

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harpii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Effectus reliqui passionis Christi, quomodo scilicet per passionem Christi
liberati sumus à pœna peccati, & Deo reconciliati, ac apertaianua cœli.
Cap. XXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

Iustitia
Christi vi-
ctus est di-
abolus.

2 Cor. 15.

Crucem suam, posuit quasi escam sanguinem suum, quem sitiuit infernalis sanguisuga, & captus est Crucis muscipula. Nam quia diabolus in passione Christi modum excessit à Deo sibi tradita potestatis, scilicet in morte Christi machinando, qui non habebat meritum mortis, cum esset absque peccato. Ideo secundum Augustinum 13. de Trinitate, iustitia Christi diabolus victus est eum occidendo, in quo nihil dignum morte inueniret. Iustum enim erat, ut debitores, quos tenebat, liberè dimitterentur, credentes in eum quem occidit sine villo debito. Et hoc fuit ad maiorem hominis dignitatè, ut sicut à diabolo fuerat homo deceptus & victus, sic etiam esset homo, qui diabolum vinceret. Et sicut homo mortem meruit, sic moriendo mortem homo superaret. Vnde Apostolus ait: *Deo autem gratias, qui dedit nobis victoriam per Iesum Christum.* Vnde potestas detinendi iustorum animas, nihil purgabile habètes, à diabolo totaliter est ablata, sed potestas tentandi & nocèdi sibi est restricta, & virtus nostra multipliciter adiuta: quia gratia nobis infunditur abundantius, & veritas patet euidentius, & Angeli nos custodiunt diligentius. Et licet possibilis fuisset alius modus hominem liberandi à potestate diaboli, quam per incarnationem & passionem Christi, non solum potentia absoluta, sed etiam potentia ordinata secundum rationem iustitiae: tamen non fuit alius modus redemptionis possibilis, quia redemptio contractus est iustitiae commutativae, quae consistit in aequalitate quantitatis: & ideo Christus hunc modum elegit ex obedientia summi Patris.

Effectus reliqui passionis Christi, quomodo scilicet per passionem Christi liberati sumus à poena peccati, & Deo reconciliati, ac operatam a celi. Cap. XX XII.

III.
Liberatio à
poena pec-
cati.

Erculum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani. Præmissis duobus primis effectibus Dominicae passionis, iam ceteros prosequamur. Tertius eius effectus est, quia per eam etiam à poena peccati sumus liberati, tam directè, quàm indirectè. Directè quidem, in quantum Christi passio fuit sufficiens & superabundans satisfactio pro peccatis totius generis humani. Exhibita enim sufficienti satisfactione, tollitur reatus poenae. Indirectè verò, in quantum Christi passio est causa remissionis peccati, in quo fundatur reatus poenae. Et in hoc ostenditur diuina severitas, quae peccatum sine poena quamvis poruit, tamen inultum dimittere

mittere noluit, sed pro illo expiando Deus Pater proprium Filium crucifigendum in carne tradidit, ei voluntatem patiendi pro nobis inspirando, & ad vindictam accinctus, proprio Filio suo non parcendo. Pater etiam in hoc diuina bonitas, quia cum homo sufficienter satisfacere non posset per quamcunque poenam ab eo sustinendam, Deus ei Filium proprium satisfactorem dedit, cum (secundum Apostolum) *pro nobis omnibus illum crucifigendum tradidit.* Nam ille proprie pro offensa satisfacit, qui illud exhibet offenso, quod aequè vel magis diligit, quàm offensam odit. Sed ex obedientia & charitate Christus patiando, magis aliquid exhibuit Deo, quàm exigeret; tum propter dignitatem vitæ suæ, quam ponebat pro satisfactione, quæ vita Dei & hominis erat; tum etiam propter generalitatem passionis, & magnitudinem assumpti doloris; tum denique propter magnitudinem charitatis, ex qua pro nobis pariebatur: propter quæ tria Christi passio fuit pro nobis superabundans satisfactio, iuxta illud Iohannis: *Ipse enim est propitiatio pro peccatis nostris, non autem pro nostris tantum, sed etiam pro totius mundi.* Et inde dicitur *miserationes eius super omnia opera eius, quæ non rapuit exsoluens, & inimicos proprio sanguine ad amicitiam reducens.* Nam magna fuisset misericordia, si rigorem iustitiæ temperasset; maior verò, si reo poenæ iudicium penitus remississet. Sed ex misericordia voluit Deus humano generi bonitatem suam in summo communicare, vt nihil esset quod pro eius salute non acceptaret, nec iniuriaretur suæ iustitiæ. Et ideo ad subueniendum nostræ miseræ, ad satisfaciendum suæ iustitiæ, proprium Filium iudicare voluit, vt nos reos absolueret: & *in eo posuit iniquitatem omnium nostrum, vt sic peccati vindictam sumeret, & peccator vindictæ dispendium non sentiret.* Veruntamen vt hunc effectum felicissimum passionis Christi consequamur, oportet nos eidem Baptismo sacramentaliter configurari, & per conuersationem imitari, secundum illud Apostoli: *Consepulti enim sumus cum illo per Baptismum in mortem, vt quomodo surrexit Christus à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in nouitate vitæ ambulemus.* Hinc baptizatis nulla imponitur poenæ satisfactoria, quia per satisfactionem Christi totaliter liberati sunt. Sed quia Christus semel tantum pro peccatis nostris mortuus est, vt dicitur i. Petri, ideo non potest homo per Sacramentum Baptismi secundario configurari morti Christi. Oportet igitur quod peccantes post Baptismum, Christo patienti configurantur per aliquod poenale, quod in seipsis sustineant, Christi satisfactionem.

factione semper cooperante, licet illud penale sit multò minus sufficiens, quàm exigeret digna pro peccatis satisfactio, quod dicitur Poenitentia.

IIII.
Reconcilia-
tio hominis
cum Deo.
Sapient. 14.

Quartus autem effectus est, quia per eam Deo reconciliati sumus, sicut dicitur ad Romanos quinto: *Reconciliati sumus Deo per mortem Filij eius*. Et hoc non solum, quia Christi passio remouet peccatum, quo Dei inimici constituimur: (secundum illud Sapientiae: *Simul odio sunt Deo, impius & impietas eius*;) sed etiã, quia Deo Patri seipsum obtulit sacrificium acceptissimum: cuius proprium est placare Deum. Et iste modus reparandi & reconciliandi humanum genus fuit acceptissimus ad placandum Deum. Quia dicit Anselmus, quòd nihil asperius & difficilius homo pati potest ad honorem Dei, quàm spontè & sine debito mortem; nec potest seipsum magis dare, quàm cum se morti tradit ad honorem Dei, sicut dicitur ad Ephesios 5. *Tradidit seipsum hostiam & oblationem Deo in odorem suauitatis*. Fuit etiam modus congruentissimus ad morbum curandũ: quia primus homo peccauit per superbiam, gulam & inobedienciã; sed quia contraria conerarijs curantur, ideo modus satisfaciendi congruentissimus fuit per abiectiõnis humiliationem, & per suppliciorum acerbiteriam, ac per diuinæ voluntatis impletionem, quæ cuncta plene relucet in eius passione. Et nostra reparatio ad hoc erat, vt à culpa nos reduceret ad iustitiam, à miseria ad gloriam. Sicut enim humanum genus per culpam cadens Deum inhonorauit per prauaricationem & inordinatam delectationem: sic à culpa rediens ad iustitiam, decens est vt Deũ honoret sustinendo pœnam: & in hoc reparatur ad iustitiæ normam. Et rursus, sicut gloriosius est acquirere vitam æternam per merita, quàm sine meritis: sic gloriosius est reconciliari Deo per satisfactiõnem, quàm sine ea: ac in sua passione Christus vtrumque operatus est pro nobis. Et ideo Christus mediator noster & Redemptor dicitur, quia solus nos Deo reconciliare potuit secundum diuersas proprietates, in quibus communicat eum Deo & cum homine. Habet enim iustitiam & innocentiam, cum qua cum Deo communicat. Habet mortem, in qua cum homine communicat. Etdum in Christo mors iustitiæ coniungitur, homo peccator & mortalis Deo iusto & immortalis reconciliatur. Vnde quòd Christus ex obedientia & charitate voluntariè passus est, tantum bonum fuit, quòd propter hoc bonum, in humana natura iuentum, Deus placatus est super omnem offensam humani generis, quaa-

Hebr. 2.

quantum ad eos, qui Christo passio coniunguntur per fidem charitate formatam, ac Sacramenta fidei. Vnde dicit Celestinus: Cum sancto, id est, sanguine tincto, sancti, id est, sanguine tincti sunt, qui crucifixo cruci affixi sunt, dolori eius condolentes, amoris eius congaudentes, sanguinem eius bibentes, carnem manducantes, crucem amplectentes, vulnera lingentes, & per latus apertum lancea, ad cor eius superdulcissimum intrantes, atque ei se clauo æterni amoris inseparabiliter conclauantes.

Quintus siquidem effectus est, quia per eum ianua cæli nobis aperitur, sicut dicit Apostolus ad Hebræos: Habemus fiduciam in introitu sanctorum, scilicet cælestium, in sanguine Christi. Duplex enim peccatum nos impediēbat ab ingressu illius, scilicet originale, quod est totius humanæ naturæ; & actuale, quod per proprium actum vnusquisque hominis committitur. A primo quidem liberati sumus, Christo pretium pro nobis soluente, & hoc per Sacramentum Baptismi. Quamuis enim vnusquisque sanctorum in lege veteri purgabatur à peccato, quantum pertinet ad emundationem propriæ personæ, (secundum illud Pauli ad Hebræos: Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt iustitiam.) non tamen alicuius fides vel iustitia sufficiebat ad remouendum impedimentum, quod erat per reatum totius humanæ naturæ: quod remotum est in pretio sanguinis Christi. Hinc baptizato Christo, aperti sunt cæli, ad designandum, quod cælum aperitur Baptismo Christi baptizatis, qui habet efficaciam à passione eius. A secundo verò, scilicet proprio peccato singulorum, liberantur ij, qui per fidem charitate formatam, & fidei Sacramenta cōmunicant eius passioni. Nam à peccato contracto ante Baptismū, virtute Baptismi mundantur. Sed à peccato post Baptismū contracto, virtute veræ Penitentiæ mundantur, tamen in virtute meritorū & passionū Christi. A peccatis deniq; perpetrandis, virtute passionis Christi misericorditer preseruantur, suffulti fideliter adiutorio multiplici. Primò, quia per eam nos non solum à peccatis liberauit, sed etiam gratiā nobis promeruit iustificantem. Licet enim nullus homo purus, nec sibi, nec alij (saltem merito condigni) primā gratiā gratum facientē mereri potest: Christus tamen ex maxima charitate passionem pro nobis gratanter acceptans, per eam nos liberauit ab omni culpa, tāquam per causam sufficienter & de condigno (quantum est ex parte sua) nos disponentem ad hoc, vt ab omni culpa liberemur. Et etiā nobis sufficiēter

V.

Aperitio regni
cælorū
Hebr. 10.

Hebr. 11.

Matth. 3.

Passio Christi
vt preseruet
hominem a
peccatis.

Gratiā nobis promeruit Christus.

promeruit merito condigni primam gratiam gratum facientem, & ad celi ingressum nos preparantem, quamvis non omnes propter indispositionem suam, istius meriti recipiant efficaciam: Quia Christus, secundum Damascenum, super hominem quæ sunt hominum agebat humana. Non enim homo erat solum, sed & Deus. Vnde & huiusmodi passiones viuificatiuæ & salutares erant. Propter dignitatem enim patientis, sua passio fuit condigna satisfactio pro peccatis totius mundi. Condigna verò satisfactio meretur merito condigni remissionem peccatorum. Et quia peccatorum remissio non fit nisi per gratiam gratum facientem, rectè concluditur, quod per suam passionem merito condigni, quantum ad sufficientiam, nobis omnibus meruit gratiam gratum facientem, qua deinceps peccatum cauere, & diabolo resistere, Deoq; perseveranter inhaerere valeamus. Secundò, quia per eius passionem cognoscimus quantum nos diligit Deus: & ideo modus ille redimendi genus humanum fuit efficacissimus ad trahendum genus humanum ad amorē suum, sicut prædixerat, dicens: *Et ego si exaltatus fuero à terra, omnia traham ad meipsum.* Nimirum quia dumtaxat ipsa passio valet ad salutem, qui mera voluntate Deo per amorem adherent: quia non decuit humanum genus saluari, nisi saluo libero voluntatis arbitrio. Nullo siquidē alio modo (saluo voluntatis arbitrio) Deus hominem magis attrahere potuit ad amorem suum, quam pro eo sustinendo crucis supplicium. Vnde dicit Hugo de artha sponsa: Ut ostenderet tibi quantum te diligeret, non nisi moriendo te à morte liberavit, ut non tantum pietatis impeaderet beneficium, verum etiam charitatis monstraret affectum. Nihil autem efficacius preseruat hominē à peccatis, quam amor Dei feruidus, qui maximè incenditur per iugem memoriā Dominicæ passionis. De qua dicit Origenes super Paulum ad Romanos: Tanta vis est mortis & crucis Christi, ut si ponatur ante oculos, & in mente fideliter habeatur, nulla concupiscentia, nulla libido, nullus furor, nulla superare potest inuidia: sed continuo ad eius præsentiam totus ille peccati & carnis fugatur exercitus. Tertio, quia per eam homini maior est indicta necessitas immunem à peccato se cōseruandi, iuxta illud primæ ad Corinthios: *Empti enim estis pretio magno, glorificate & portate Deum in corpore vestro.* Et etiā in perfectione omnium virtutum Christi vestigia imitandi, quæ summè necessaria sunt ad humanam salutem. Hinc ait Petrus: *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia eius.*

Charitas Dei trahit hominem. Ioan. 12.

Rom. 6

Necessitas homini indicta quæ. 1. Cor. 6.

1. Pet. 2.

Gemma